

Мовленнєвий розвиток дітей. Вікові норми

Діяльність дитини пов'язана з мовленням і певні порушення мовленнєвого розвитку негативно впливають на формування цієї діяльності та особистості дитини в цілому.

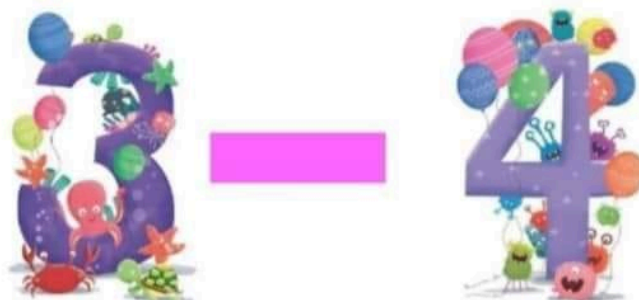
Щоб своєчасно надати допомогу дитині по виправленню порушення мовленнєвих процесів, треба знати вікові норми розвитку мовлення дітей. Пропоную короткий огляд вікових норм.

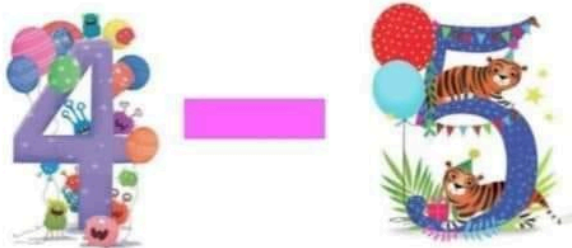
Звуки	[а],[о],[п],[б],[м]
Словник	50 слів – це той мінімум, який має бути у словнику. Здебільшого це одно-, або двоскладові слова. При вимові довгих слів, можливі елізії (випадання складів). У мовленні переважають слова із прямими складами приголосний+голосний (ПГ).
Граматика	Граматична сторона мовлення починає формуватись ближче до 3 років.
Зв'язне мовлення	Поява в мовленні двослівних фраз «телеграфного стилю». Мовлення граматично не оформлене.

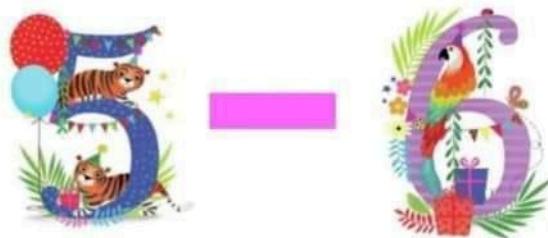
Звуки	[і],[и],[у],[ф],[в],[т],[д],[н],[т'],[д'],[н'],[к],[г],[ґ],[х],[й]
Словник	Словник збільшується близько до 1500 слів. У ньому наявні всі частини мови, крім прислівників та дієприслівників. Поява антонімів, синонімів, багатозначних слів.
Граматика	Частково правильно вживає відмінкові закінчення. Речення часто аграматичні. Починає використовувати сполучники
Зв'язне мовлення	Спілкується простими, поширеними реченнями. З допомогою дорослого може відтворити зміст казки, розповіді, оповідання. Переважає діалогічне мовлення: «дитина-дорослий», «дитина-дитина».

Звуки	[с],[с'],[з],[з'],[ц],[ц'] Допускається пом'якшена вимова твердих звуків, або заміна на легші за артикуляцією.
Словник	Обсяг словника 1800-2000 слів.
Граматика	Правильно вживає прості прийменники (на, у, в, під тощо), більшість відмінкових закінчень. Формуються навички словотворення, а саме утворення іменників з допомогою зменшувально-пестливих суфіксів. В мовленні все ще трапляються граматичні помилки.
Зв'язне мовлення	У монологічному та діалогічному мовленні використовує прості поширені речення + з'являються складнопідрядні і складносурядні речення. Відтворює зміст простої казки, оповідання з допомогою дорослого.

Звуки	[ш],[ж],[ч],звукосполучення [шч], [дз], [дз'], [дж]
Словник	Словник складає 2500 слів. Переважають іменники та дієслова. Дитина правильно використовує багатозначні слова, вміє добирати синоніми, антоніми. Класифікує предмети за ознаками і властивостями.
Граматика	Утворює нові слова за допомогою префіксів за-, на-, з-; суфіксів зменшувальних, ласкавості, збільшення. Вміє добирати спільнокореневі слова. Здатна утворювати прикметники від іменників за аналогією.
Зв'язне мовлення	З допомогою дорослого складає описову розповідь (3-4 речення) про іграшки,овочі, тварини, про свої дії. За допомогою запитань переказує казку, складає розповідь за сюжетною картиною, серією сюжетних картин.

Звуки	[л],[л'],[р],[р'] 6 років -правильна вимова всіх звуків.
Словник	Словник збільшується до 3000-4000 слів. У ньому наявні всі частини мови. Дитина використовує абстрактні поняття, омоніми, багатозначні слова тощо.
Граматика	Правильно вживає число та рід іменників, прийменники, дієслова теперішнього, минулого і майбутнього часу та ступені порівняння прикметників. Вміє узгоджувати іменники з прикметниками й числівниками. Використовує для словотворення префікси і суфікси. Від одного корення може утворити різні частини мови: прикметник, дієслово, іменник). (Наприклад: зелений, зеленіти, зелень; плавати, плавець, плавучий). Контролює і виправляє граматичні помилки у своєму мовленні та мовленні однолітків і дорослих.
Зв'язне мовлення	Дитина вміє будувати прості, складносурядні і складнопідрядні речення із сполучниками, сполучними словами, прямою мовою. Використовує слова ввічливості, мовленнєвого етикету. Складає розповідь за сюжетною картинкою, серією сюжетних картинок та про свої власні дії. Переказує оповідання.